

Onderzoek naar effectiviteit KlankKr8

Geachte schoolleider,

We zijn verheugd met uw deelname aan het onderzoek naar de effectiviteit van het programma KlankKr8.

Oberon, de Universiteit Twente en de Universiteit Utrecht onderzoeken welk effect het programma KlankKr8 heeft op het leren van letters en het leren lezen in groep 3. Dit onderzoek is onderdeel van een landelijk onderzoek van het NRO naar [effecten van kansrijke interventies in het primair en voortgezet onderwijs](#). We leggen in deze allereerst brief uit wat we in het onderzoek doen en wat het voor uw school en leerlingen betekent. Het tweede deel van deze brief bevat de samenwerkingsovereenkomst.

Wat doen we in het onderzoek?

In het onderzoek volgen kinderen uit groep 2 van 35 scholen uit Nederland het programma KlankKr8 in de tweede helft van het schooljaar 2023-2024. Op 35 andere scholen – de controlegroep – krijgen kinderen het programma aangeboden in 2024-2025. Klankkr8 beoogt kinderen door het volgen van het programma spelenderwijs de letters en klanken aan te leren. Meer informatie over KlankKr8 vindt u op [de website van KlankKr8](#).

Om het effect van Klankkr8 te meten, verzamelen we informatie over de voortgang van de kinderen op verschillende terreinen. Daarvoor nemen we enkele korte leesgerelateerde testjes af. De testjes gaan over:

- Letterkennis (ongeveer 20 minuten, klassikaal)
- Woordenschat (ongeveer 20 minuten, klassikaal)
- Fonologisch bewustzijn (ongeveer 20 minuten, klassikaal)
- Auditieve discriminatie (ongeveer 5 minuten, individueel)
- Benoemsnelheid (ongeveer 5 minuten, individueel)

Na afloop van het volgen van Klankkr8 (eind schooljaar 2024) doen we weer de letterkennistest. De testjes worden uitgevoerd door de eigen leerkracht of een andere professional binnen de school.

Daarnaast vragen we bij de leerkracht enkele achtergrondkenmerken op over de leerlingen en toetsgegevens die de school zelf al verzamelt. Het gaat om onder andere deze informatie:

- Welke taal thuis gesproken wordt
- Of er sprake van dyslexie in het gezin is
- Resultaten citotoetsen na afloop van de interventie, in groep 3 (midden en eind)

Deze informatie gebruiken we om te onderzoeken wat het effect van de app is op het leren lezen van de kinderen en om na te gaan of we verschillen zien tussen groepen kinderen met bepaalde kenmerken.

Wat betekent meedoen aan het onderzoek voor uw school?

Elke deelnemende school wordt door de onderzoekers *willekeurig* ingedeeld in de interventiegroep of de controlegroep. U ontvangt hierover half november bericht.

Interventiescholen – Groep A

De leerlingen in groep 2 van de groep met interventiescholen volgen gedurende 4 maanden het programma KlankKr8. Het programma begint met een serie van 12 korte klassikale digibordlessen, gedurende 4 weken. Daarna start de leerling met de app KlankKr8. Elke week speelt de leerling 3 keer 10 minuten het spel gedurende ongeveer 3 maanden. Voor de start van het programma neemt de school enkele testjes (zie hierboven) bij de leerlingen af. Na afloop van de 4 maanden volgt een van de testen nog een keer.

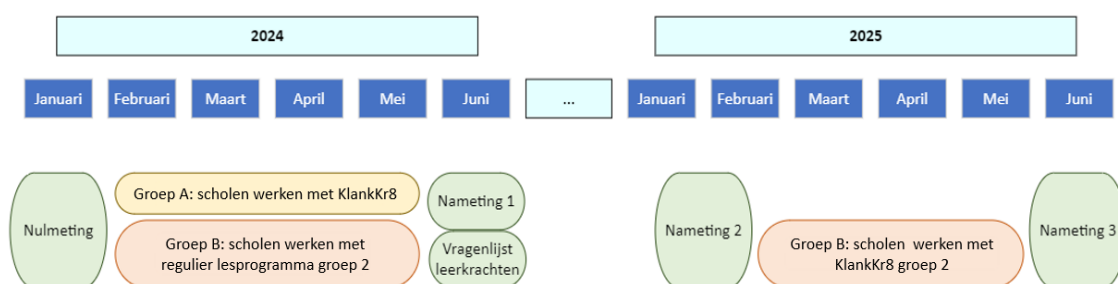
We volgen de leerlingen ook in groep 3, om te kijken in hoeverre het effect van KlankKr8 zichtbaar blijft. Daarvoor vragen we toetsgegevens van het leerlingvolgsysteem op tijdens de toetsafnames midden groep 3 en eind groep 3.

Controlescholen – Groep B

De leerlingen in groep 2 van de groep met controlescholen volgen het reguliere lesprogramma. In januari 2024 neemt de school enkele testjes bij de leerlingen af. Aan het einde van het schooljaar – juni 2024 – weer. Ook deze leerlingen volgen we in groep 3, om te kunnen vergelijken of er verschil is tussen de interventiegroep en de controlegroep. Daarvoor vragen we toetsgegevens van het leerlingvolgsysteem op tijdens de toetsafnames midden groep 3 en eind groep 3.

De school krijgt het programma KlankKr8 om in te zetten in groep 2 in het schooljaar 2024-2025.

Schematische weergave

Het onderzoek kan niet zonder de inzet van de school. Deze inzet vragen we op verschillende momenten:

Wanneer?	Wat?
nu – november 2023	Verzamelen toestemming van ouders voor gegevensdeling (zie verderop)
januari 2024	Afname van testen bij de leerling, terugzenden van het testmateriaal
februari – juni 2024	Uitvoering programma KlankKr8 in groep 2 (<i>alleen scholen in de interventiegroep, groep A</i>)
juni 2024	Afname test bij de leerling, terugzenden van het testmateriaal
januari 2025	Opsturen leerlingvolgsysteemgegevens (technisch lezen, spelling, rekenen-wiskunde, begrip lezen) leerlingen groep 3

juni 2025	Opsturen leerlingvolgsysteemgegevens (technisch lezen, spelling, rekenen-wiskunde, begrijpend lezen) leerlingen groep 3
september 2024 – juni 2025 (periode vrij te bepalen)	Uitvoering programma KlankKr8 in groep 2 (controlegroep)

Wat levert deelname voor uw school op?

Elke deelnemende school ontvangt kosteloos het programma KlankKr8 gedurende één jaar (school met interventiegroep, groep A, in de tweede helft van 2023-2024 en de eerste helft van 2024-2025; school met controlegroep, groep B, voor groep 2 in 2024-2025). Daartoe behoren de digibordlessen, het fysieke lesmateriaal (klankkaartjes, memory, letterboekjes, poster) en toegang tot de app KlankKr8.

Alle scholen ontvangen ondersteuning voor het gebruik van Klankkr8 (groep A in 2023-2024 en groep B in 2024-2025). Zo ondersteunt het RID bij de implementatie van het programma KlankKr8 in de school in de vorm van een helpdesk voor inhoudelijke en technische vragen, webinar met informatie over de implementatie en wordt de inrichting van app (inlezen van namen, klaarzetten van klassen, etc.) verzorgd.

Vanuit het onderzoeksteam is er instructie voor de afname van de testjes, een helpdesk voor inhoudelijke vragen en een nieuwsbrief met informatie over het onderzoek en interessante literatuur gelieerd aan het onderzoeksthema. Het testmateriaal wordt ook vanuit het onderzoek aangeleverd.

Ook ontvangt elke deelnemende school een financiële tegemoetkoming die de school in kan zetten om deelname aan het onderzoek mede te financieren. Scholen met 1 of 2 deelnemende klassen ontvangen €1.500, scholen met 3 of 4 deelnemende klassen ontvangen €2.000,- en scholen met 5 of 6 deelnemende klassen ontvangen €2.500,-. Deze tegemoetkoming wordt in tranches naar school overgemaakt.

Wat gebeurt er met de informatie uit het onderzoek?

De informatie die we verzamelen gebruiken we om te onderzoeken of het programma KlankKr8 werkt. We gebruiken de informatie *niet* om de voortgang van de leerling te monitoren. De naam van zowel de leerling als de school zal niet gebruikt worden in het onderzoek. De uitkomsten van het onderzoek gebruiken we om artikelen te schrijven en presenteren we op bijeenkomsten met mensen uit het onderwijs. Deze artikelen en presentaties gaan altijd over alle kinderen die meedoen aan het onderzoek. Ze gaan dus nooit alleen over uw leerlingen of uw school.

We vragen de school om aan ouders toestemming te vragen voor deelname aan het onderzoek. Het betreft toestemming voor:

- Afname van aanvullende testjes (de testen die de school zonder deelname niet zou afnemen)
- Het delen van de data uit de testjes met het onderzoeksteam

Ouders hoeven geen toestemming te geven voor het werken met het programma KlankKr8. Dit is een onderwijskundige keuze van de school.

U ontvangt een informatiebrief voor ouders en een toestemmingsformulier. We verzoeken u deze twee documenten aan ouders te verspreiden en de toestemming actief op te halen bij ouders. Dat wil zeggen dat een ondertekend formulier moet worden ingeleverd bij school. We verzoeken u de brieven te verzamelen en op te sturen aan het onderzoeksteam.

De informatie van de leerling en de school wordt *gepseudonimiseerd* voordat de informatie wordt bekeken. Dit betekent dat persoonlijke gegevens (zoals de naam van de leerling en de school) niet in het bestand staan waar de onderzoekers mee aan de slag gaan. In plaats daarvan gebruiken de onderzoekers een code per school en leerling die niet herleidbaar is naar de naam van de school en de leerling.

Wij houden ons aan de regels voor de privacy van uw school en leerlingen. U kunt hier meer over lezen op <https://www.utwente.nl/nl/bms/onderzoek/ethiek/>. De gegevens worden 10 jaar bewaard op een beveiligde schijf waar alleen de onderzoekers bij kunnen.

Het onderzoeksplan en de wijze waarop we omgaan is goedgekeurd door het Nationaal Regieorgaan Onderwijsonderzoek en de Ethische Commissie van de Universiteit Twente.

Heeft u vragen?

Als u vragen heeft over het onderzoek, dan kunt u contact opnemen met de onderzoekers Aniek van den Hurk of Suzanne Gerritsen (via onderzoekklankr8@oberon.eu of 030-230 60 90).

Als u klachten heeft over het onderzoek, dan kunt u contact opnemen met Dhr. Van der Lubbe (r.h.j.vanderlubbe@utwente.nl).

Met vriendelijke groet,
Aniek van den Hurk, namens het onderzoeksteam
Sebastián Aravena, namens het implementatieteam